

ИНФОРМАЦИЯ. НАУКА. ШКОЛА: ТРИЕДИНСТВО

Стоян Денчев

ИНФОРМАЦИЯТА е сигналът, който постъпва в една система и бива кодиран (приеман – предаван) и декодиран (осмислян – преосмислян) от друга система.

Информационните реалности са от различни порядъци (фактологичен, първичнодокументален, вторичнодокументален, метасистемен, философски).

Във всички нива на информационно моделиране информацията се разпространява чрез мощни връзки, които за теоретико-приложни цели могат да бъдат описвани отделно.

С изучаване на общите закономерности на информацията се занимават информатиката, математиката и философията.

С отрасловите аспекти на информацията боравят документалогията, книгознанието, издателското дело, библиотечното дело, библиотекознанието, библиографията, библиографознанието, архивознанието, информатиката, информационните технологии, компютърните науки и т.н.

Цели сектори на научно-практическото знание на социокултурните процеси в обществото (държавно-административно управление, юристпруденция, политическия живот, стопанския живот и т.н.) са структурирани от оперирането с различни пресичащи се и взаимно проникващи се информационни потоци.

В богатото разклонение на научното знание наблюдаваме хуманитарна и естествонаучна сфери на познание. Дихотомично разделени от парадигмалните процеси на познанието (Ф. Бейкън), тези сфери абсолютно по един и същи начин концептуално са надстроени от философското научно знание и представляват единна интегрална цялост с многообразни конкретни практически изходи, моделиращи не само битието, но и съзнанието на членовете на обществото в зависимост от това в кой именно от секторите на живота се осъществява битността им.

Взаимното проникване между хуманитарното и естествонаучното познание е от такова изключително значение, че в бъдеще не ще е възможен напредък в която и да е от науките без владеене на целия интердисциплинарен спектър на знанието – без познаването на универсалното знание (Аристотел, Г. В. Ф. Хегел, Л. Уайт).

Наблюдаването, разработването и изучаването на информационно-научните феномени не е възможно да бъде ефективно в изолирани актове на творческите личности, а е конструктивно да се осъществява консолидирано във вид на специализирани центрове на обучение и възпитание, на приемственост между поколенията, и изграждане на климат в обществото. Тези центрове се наричат ШКОЛИ.

Школите в съвременния свят с нищо не се отличават от античните, защото феноменологията им е да бъдат консолидирани от личност. Именно такива са трите центрове на хуманитарното знание, явяващи се по своята универсалност и световни ШКОЛИ на информационната НАУКА: Тартуско-московска (Ю. М. Лотман), Англоамериканска (Т. А. Сибиък), Западноевропейска (У. Еко).

Горнилото на науката е в недрата на личността на учения, защото ученият (науката) борави с информацията за установяване на ИСТИНАТА.

В триединството Информация – Наука – Личност е грандиозният път на рационалното човешко познание, в което индивидуалният информационно-комуникативен акт е сърцевината, двигателят и демиургът на самото това познание. (Разбира се, тук не се изключва нито един от информационните планове на връзката между реалността и съзнанието, включваща замисъла за единството на света като многомерно цяло...)

Триединството Информация – Наука – Школа във всяко общество е знак и реален двигател за здравия дух, креативността и жизнеността на това общество.

Изграждането на триединството Информация – Наука – Школа е обществено значим морален акт от най-висш нравствен, волеви и рационален обществен разряд. Именно това триединство е индикация за тъждеството на индивидуалната и обществено значима духовна приемственост между членовете на поколенията в професиите и в сферите на социокултурната битност.

Да владееш информацията означава правилно да оперираш в процесите на информационното моделиране без да изключваш нито един от аспектите на това моделиране, които са принципно *n*-възможни и са съотносими по многообразен начин, който в същността си е естествена класификация на информационните феномени (които изучава науката).

Да си в лоното на науката означава да си чувствително (интелектуално и практически) обърнат към тези усилия, които правят живота на обществото по-хармоничен.

Да си причастен към школа означава да избереш своите учители и да ги следваш, когато те избират своите ученици, в общия безкраен и принципно незавършващ път на установяване на ИСТИНАТА за явленията и процесите.

В този път на единство Информация – Наука – Школа няма малки и големи отсечки, няма нищожни пътеки и грандиозни трасета. Модулът е: **творчеството – животът на личността**, явяващ се СТЬПКА по избрания път...

... Казаното при стъпването на Луната („Тази малка човешка стъпка е огромна крачка на човечеството” – Н. Амстронг, 20 юли 1969 г.) образно и емблематично, но точно и буквално е прекрасен синтезиран израз на **триединния модул Информация – Наука – Школа**. Защото често в определена СТЬПКА, осъществявана от личността на един изследовател, стоят цели поколения предшествващи тази СТЬПКА откриватели...

Да си в лоното на триединството Информация – Наука – Школа означава да си в духовно-интелектуално ЗНАНИЕВО И МОРАЛНО родство с гигантския поток на познанието на Homo sapiens`а и да осъзнаваш величието и значението на всяко човешко усилие, установяващо ИСТИНАТА.

Изграждането на информационно-комуникативната социокултурна сфера на всяко общество принципно е безгранично (без географски и административни разделителни линии) с насоченост към **формирането на универсален хуманитарен език на членовете и институциите на това общество**.

В описания контекст формиращата се ШКОЛА на нашето общество по документология, книгознание, издателско дело, библиотечно дело, библиотекосъзнание, библиография, библиографознание, архивознание, информатика, информационни технологии, компютърни науки и т.н., в която рефлектира информационния потенциал на научната философска картина на съвременния свят, е забележителен културен феномен. Корените на този феномен са

принципно практически проследими във времето. Това се наблюдава още в делото на личностите на Св. Св. Кирил и Методий като **мярка и ценност на насоченост към идеята за грамотност и морална отдаденост на духовно-етичната кауза на причасност към информационно-културния код на цивилизацията**. Създавайки азбука, нашите първоучители правят самия български език и написаните на него текстове световни (симбиоза на научни – богословски – културни) трасета на интелектуална приемственост и хуманитаризация на света.